

รหัสโครงการ 54EE208

**การควบคุมอินเวอร์เตอร์แบบสเปซเวกเตอร์
ที่มีการควบคุมกระแสมอเตอร์เหนี่ยวนำสามเฟส
Space Vector Controlled Inverter with
Current Control of Three Phase Induction motor**

บทคัดย่อ (Abstract)

โครงการนี้ กล่าวถึงการประยุกต์ใช้ไมโครคอนโทรลเลอร์เพื่อควบคุมความเร็วรอบของมอเตอร์เหนี่ยวนำขนาด 1 แรงม้า แบบเวกเตอร์คอนโทรล โดยสร้างชุดคำสั่งด้วยภาษาซี และทำการป้อนความเร็วรอบผ่านปุ่มกดพร้อมด้วยแสดงผลผ่านจอภาพแอลซีดี เนื้อหาก่อถึงทฤษฎีของอินดักชันมอเตอร์ วงจรเรียงกระแส 3 เฟส วงจรสับเบอ์ การควบคุมแรงดันแบบ PWM อินเวอร์เตอร์ ทฤษฎีตัวควบคุมอัตโนมัติ ทฤษฎีของซิงเกิล-นิโคล (Ziegler-Nichols) ทฤษฎีของไอจีบีที เพื่อเปรียบเทียบการทดลองแบบไม่มีตัวควบคุมเวกเตอร์กับแบบมีตัวควบคุมแบบเวกเตอร์ ผลที่ได้คือตัวขับเคลื่อนแบบเวกเตอร์คอนโทรลให้ประสิทธิภาพที่ดีกว่าแบบที่ไม่มีชุดควบคุม

กิตติกรรมประกาศ

โครงการ “ การควบคุมอินเวอร์เตอร์แบบสเปซเวกเตอร์ที่มีการควบคุมกระแสแม่เหล็กเหนี่ยวนำสามเฟส ” ได้ดำเนินการจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาจาก ดร.นิมิต บุญภิรมย์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและให้คำแนะนำต่างๆในการปฏิบัติงาน คณะผู้จัดทำจึงขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงในความกรุณาครั้งนี้และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านรวมถึงเจ้าหน้าที่ในภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้าทุกฝ่ายที่ได้มีส่วนช่วยเหลือจนโครงการสำเร็จได้ด้วยดีและขอบคุณเพื่อนๆทุกคนที่มีส่วนช่วยเหลือให้คำแนะนำอีกทั้งคอยให้กำลังใจ ประโยชน์และคุณความดีใดที่เกิดขึ้นจากปัญญานิพนธ์ฉบับนี้ผู้จัดทำขออุทิศให้บิดา มารดาและบูรพคณาจารย์ต่อไป

คณะผู้จัดทำ

พ.ศ.2555

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1		1
1.1		1
1.2		1
1.3		1
1.4		2
1.5 งานวิจัยที่ผ่านมา		2
1.6		3
1.7		4
บทที่ 2 ทฤษฎีบทที่เกี่ยวข้อง		5
2.1 มอเตอร์ไฟฟ้าเหนี่ยวนำสามเฟส		5
2.2	3	21
2.3		24
2.4	PWM	27
2.5		28
2.6		39
2.7 IGBT		52

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3	62
3.1	62
3.2	65
3.3 การออกแบบวงจรขับเคลื่อนมอเตอร์เหนี่ยวนำ 3	68
3.4 PWM	71
3.5	74
บทที่ 4 การทดสอบขับเคลื่อนมอเตอร์เหนี่ยวนำ 3	79
4.1 เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลอง	79
4.2	80
4.3	81
4.4 สรุปผลที่ได้จากการทดสอบ	88
บทที่ 5	89
	90
	91

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1.1		4
ตารางที่ 2.1	นิโคลพื้นฐานบน-Step Reponses	Plant (อันดับหนึ่ง) 51
ตารางที่ 4.1		79
ตารางที่ 4.2	ผลที่ได้การทดสอบการขับเคลื่อนแบบไม่มีชุดควบคุม	81
ตารางที่ 4.3	ผลที่ได้การทดสอบการขับเคลื่อนแบบมีชุดควบคุม	83

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1	3
ภาพที่ 2.1 ลักษณะของมอเตอร์เหนี่ยวนำสามเฟส	5
ภาพที่ 2.2 ส่วนที่อยู่กับที่ ของสเตเตอร์	6
ภาพที่ 2.3 ตัวโรเตอร์ของมอเตอร์อินดักชัน	6
ภาพที่ 2.4 คุณสมบัติทอร์กและความเร็วของมอเตอร์อินดักชันกลุ่มต่างๆ	8
ภาพที่ 2.5 คุณสมบัติของมอเตอร์อินดักชัน 3 4 ขั้ว	8
ภาพที่ 2.6 ผลการทดสอบภาวะครี้งตัวหมุนของมอเตอร์อินดักชัน 3 4 ขั้ว	9
ภาพที่ 2.7	9
ภาพที่ 2.8 ชุดหมุนที่อยู่บนเพลาลและมีเบร้ง	10
ภาพที่ 2.9 ชุดสเตเตอร์และ โรเตอร์ที่มีขดลวดต่ออยู่ในร่องสเต็อด	10
ภาพที่ 2.10 การส่งผ่านกำลังของมอเตอร์เหนี่ยวนำ	12
ภาพที่ 2.11 ทอร์กที่เกิดขึ้นในมอเตอร์	16
ภาพที่ 2.12 Stator 1	17
ภาพที่ 2.13 วงจรสมมูลของโรเตอร์ที่ Slip Frequency	19
ภาพที่ 2.14 ของมอเตอร์อินดักชัน	21
ภาพที่ 2.15 3	21
ภาพที่ 2.16	22
ภาพที่ 2.17 กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านตัวไดโอดแต่ละตัวและกระแสไฟฟ้า i_a	22
ภาพที่ 2.18	25
ภาพที่ 2.19	25
ภาพที่ 2.20 Pulse Width Modulation	27
ภาพที่ 2.21 แอส (IGBT)	28
ภาพที่ 2.22 แสดงระดับการทำงานที่ 1	29
ภาพที่ 2.23 แสดงระดับการทำงานที่ 2	30
ภาพที่ 2.24 แสดงระดับการทำงานที่ 3	31
ภาพที่ 2.25 แสดงระดับการทำงานที่ 4	32
ภาพที่ 2.26 แสดงระดับการทำงานที่ 5	32
ภาพที่ 2.27 แสดงระดับการทำงานที่ 6	33

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 2.28	38
ภาพที่ 2.29 Line - to -Line 6	39
ภาพที่ 2.31	41
ภาพที่ 2.32 ผลตอบสนองต่อฟังก์ชันขึ้นบันไดของตัวควบคุมแบบสัดส่วน	41
ภาพที่ 2.33	41
ภาพที่ 2.34 ฟังก์ชันถ่ายโอนและผลตอบสนองต่อฟังก์ชันขึ้นบันไดแบบบูรณาการ	43
ภาพที่ 2.35	44
ภาพที่ 2.36 ฟังก์ชันถ่ายโอนและผลตอบสนองต่อฟังก์ชันขึ้นบันไดแบบอนุพันธ์	46
ภาพที่ 2.37	46
ภาพที่ 2.38	49
ภาพที่ 2.39)PI-Controller)	49
ภาพที่ 2.40	51
ภาพที่ 2.41	52
ภาพที่ 2.42 สัญลักษณ์และการเรียกชื่อขาของ IGBT ทั้ง 2	53
ภาพที่ 2.43 ภาพตัดขวางโครงสร้างพื้นฐานของ IGBT	53
ภาพที่ 2.44 IGBT	54
ภาพที่ 2.45	55
ภาพที่ 2.46 โครงสร้างที่ปรับปรุงเพื่อป้องกันการแลตช์ใน IGBT	57
ภาพที่ 2.47 IGBT	59
ภาพที่ 2.48 พื้นที่การทำงานที่ปลอดภัยของ IGBT	61
ภาพที่ 3.1 3	62
ภาพที่ 3.2 3	63
ภาพที่ 3.3 3	64
ภาพที่ 3.4 รูปสัญญาณที่ได้จากการจำลองการทำงานวงจรเรียงกระแส 3	64
ภาพที่ 3.5 3	66
ภาพที่ 3.6 3	66
ภาพที่ 3.7 3 เฟสที่ใส่ตัวเก็บประจุ	67
ภาพที่ 3.8 3 เฟสที่ใส่ตัวเก็บประจุ	67

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 3.9	68
ภาพที่ 3.10	69
ภาพที่ 3.11 PWM ที่มี delay time	70
ภาพที่ 3.12 วงจรขับเกท และ เลื่อนเฟส	70
ภาพที่ 3.13 Sine PWM	71
ภาพที่ 3.14 Sine PWM 3	71
ภาพที่ 3.15 จำลองการทำงานวงจรขับเกท และ เลื่อนเฟส	72
ภาพที่ 3.16 Sine PWM ของวงจรขับเกท และ เลื่อนเฟส เฟสเอและเฟสบี	72
ภาพที่ 3.17 จำลองการทำงานของวงจรขับเคลื่อนมอเตอร์ 3	73
ภาพที่ 3.18 Sine PWM ที่ออกจากวงจรขับเคลื่อนมอเตอร์ 3	73
ภาพที่ 3.19	74
ภาพที่ 3.20 เรีกูเลต 15 V _{dc}	75
ภาพที่ 3.21 เรีกูเลต 5 V _{dc}	75
ภาพที่ 3.21 Current Sensor	76
ภาพที่ 3.21	76
ภาพที่ 3.21 Opto Drive	77
ภาพที่ 3.21	78
ภาพที่ 4.1	82
ภาพที่ 4.2	84
ภาพที่ 4.3 สัญญาณที่ขาเกท ทางด้าน HI LOW	85
ภาพที่ 4.4 HI LOW ที่มีการเลื่อนเฟสแล้ว	85
ภาพที่ 4.5 ที่วัดจาก เฟส A B	86
ภาพที่ 4.6 ที่วัดจาก เฟส A B ที่ได้ทำการต่อมอเตอร์	86
ภาพที่ 4.7 สัญญาณที่ได้จาก Feed – back ACS712	87
ภาพที่ 4.8 สัญญาณที่ได้จาก Feed-back ACS712 A B	88